

Trollfest efter Kungsträdgården

Publicerad 2016-01-15

Konspirationsteorier.

Sedan i lördags har DN publicerat en rad artiklar om sexuella ofredanden vid festivalen We are Sthlm. Men i nätets undervegetation sprids en helt annan historia.

Det svenska ordet för svartsjuka är genialt. Att beskriva fenomenet i termer som indikerar en sjuklig och svart verklighetsuppfattning ger en bra bild av hur tillståndet fungerar.

Jag har under årens lopp haft bekanta som både sprutat ut giftet och som träffats av det. Jag har lyssnat till vänner som med en fullständigt osannolik tolkningskedja tycker sig ha sett "bevis" för partners otrohet. Och jag har lyssnat till vänner som försökt att rentvå sig från orimliga anklagelser.

Till de patologiskt svartsjuka – och samtidigt svårt lidande – vännerna har jag sagt: Nej, du ska inte be att få titta igenom hens telefon. Och nej, du ska inte försöka kontrollera om din älskade är på den plats denne säger sig vara. Att få bekräftat att din partner verkligen hänger på puben med kompisarna i kväll, och inte befinner sig mellan någon annans lakan, kan kännas skönt för stunden. Men hur gör du i morgon när svartsjukan slår klorna i dig igen? Finns det ingen tillit, så finns inget utrymme för en sund relation. Det är du som måste arbeta med det som händer i ditt huvud. Det är inte din partners ansvar att städa rent bland dina hjärnspöken.

Rådet till de likaledes lidande vännerna som utsätts för det svarta giftet är ungefär detsamma. Visst, det kan kännas frestande att visa upp alla sms för att bevisa att man har rent mjöl i mobilen. Men krav eller önskemål från den sjukligt svartsjuka slutar sällan där de börjar. I stället formuleras nya redovisningskrav. Att ge efter för första önskemålet, i syfte att nå något slags lugn och ro, kan i stället vara att påbörja resan mot helvetet.

På ungefär samma sätt fungerar konspirationsteoretiker. Med tron på logiken och de goda argumentens makt har jag emellanåt, särskilt i början av min karriär, ägnat mycket tid åt att bemöta elallergiker, chemtrailsövertygade samt mediekonspiratoriker. ”Men nu då”, har jag tänkt vid det tillfällen jag tryckt på sänd efter att verkligen ha vinnlagt mig om att ge ett uttömmande och seriöst svar.

Någon enstaka gång funkar det. Men oftast inte. Till min förvåning lyckas mottagaren ofta hitta något kommatecken, ord eller fras som på något märkligt vis stärker den konspiratoriska hypotesen. Och så blir mitt svar bara bränsle på en brasa som brinner lika evighetslång tid som den olympiska elden.

Sedan i lördags har DN publicerat en lång rad artiklar om de sexuella ofredanden som unga kvinnor utsatts för vid festivalen We are Sthlm i Kungsträdgården. Men i nätets undervegetation sprids en helt annan historia som går ut på att DN försöker dölja sanningen.

I min mejlbox och i mitt Twitterflöde ställs krav på att jag ska redovisa hur jag, och DN, hanterade ett tips vi fick i augusti om sexuella trakasserier i Kungsträdgården. Att redaktionschefen Caspar Opitz redan övergripande berättat hur vi gick vidare och att vi då – trots försök – inte lyckades få nyheten bekräftad, har inte lugnat konspiratorikerna.

Hur cementerad och skruvad världsbilden hos ohjälpliga journalisthatare är framgår av hur samma avsändare på nätet publicerar två oförenliga historier. Först hävdades att jag blivit intresserad när en anonym uppgiftslämnare berättat om omfattande och systematiska sexuella trakasserier i Kungsträdgården. Men enligt tipsaren tappade jag intresset så fort hen berättade att förövarna var ensamkommande unga.

Därefter publiceras det sms jag skickade till källans uppgivna polisvittne som, enligt uppgiftslämnaren, inte heller var beredd att framträda under namn. I sms:et ber jag honom kontakta mig. Jag skickar det fyra dagar efter att jag haft den första mejlkontakten med tipsaren och tre dagar efter vårt första telefonsamtal.

Frågor som infinner sig hos de allra flesta flyter uppenbarligen rakt igenom den konspiratoriska hjärnan. Som till exempel varför jag söker efter ännu en källa om jag ändå inte tänkt skriva någonting? Och om jag, som den anonyma uppgiftslämnaren påstår, tappade intresset så snabbt – hur kommer det sig då att jag fyra dagar senare visar ett uppenbart intresse?

Det första samtalet mellan mig och tipsaren spelades in. Jag har nu, tillsammans med tre ansvariga chefer, lyssnat igenom bandet. Uppgiften om att förövarna skulle vara ensamkommande nämns tidigt och påståendet att jag skulle tappa intresset stämmer inte alls. Tvärtom svarar jag ”Toppen” när källan erbjuder sig att förmedla kontakten till den person som hen säger är polis.

Tipsaren säger själv att hens information delvis baseras på andrahandsuppgifter och att hen förstår att jag måste få uppgifterna bekräftade. Därefter klargör jag att om uppgiften att det rör sig om ensamkommande unga går att

bekräfta så ska den naturligtvis publiceras, men att jag inte kan skriva det utan att vara säker på min sak.

Det är detta som skiljer seriösa medier från dem som brukar kallas "alternativa", där man utan vidare kan publicera "nyheter" från en anonym andrahandskälla. Det är beklagligt att DN inte lyckades att få fram tillräckligt för att publicera i augusti. Men varje seriös journalist föredrar 100 missade bra nyhetsuppslag framför en publicering som visar sig vara fel.

Av yrkesetiska och juridiska skäl varken kan, vill eller får jag offentliggöra bandet. Det skulle strida mot det grundlagsfästa källskyddet.

Läsarna får helt enkelt bedöma själva vem de ska tro på: mig eller en person som inte vill framträda med namn och serverar en historia som bitvis är riktig, men som i sin helhet inte går ihop.

På de forum och i de nätkretsar där jag hittar tipsaren, dennes polisbekant och deras stödtrupper finns en rad anonyma påståenden om mig. De rör allt från sexuella preferenser, till klimakteriestatus och eventuell judisk börd. Jag varken kan, vill eller anser mig skyldig att "redovisa fakta" om allt som personer i skydd av anonymitet vräker ur sig.

Utifrån mitt resonemang om svartsjuka, och om värdet av att inte ge ens ett lillfinger, borde jag kanske inte ha skrivit denna text. Men nu är det gjort. Och med detta vill jag meddela att min medverkan i denna debatt är avslutad.

Nättrollen lär partaja vidare. Men festen får fortsätta utan mig.

Hanne Kjöllhanne.kjoller@dn.se

Ledarskribent